

LA PROMESSE DE L'AUBE

Alles, alles voor *maman*

Deze conventioneel opgezette biopic van de Franse schrijver Romain Gary bevat oergeestige scènes, dankzij een vulkanische moederrol van Charlotte Gainsbourg.

Feit en fictie lopen door elkaar bij Romain Gary, in 1914 in Vilnius geboren als Roman Kacew. Zijn echte leven was duizelingwekkend divers: naast gelauwerd schrijver was hij diplomaat, piloot, scenarist en regisseur – hij maakte twee films met zijn tweede echtgenote, Jean Seberg. Twee keer won hij de Prix Goncourt, een unicum dat hij dankt aan zijn meesterlijk toveren met pseunoniemen.

In zijn literaire werk deed hij er nog een schep bovenop: Gary's moederroman *La promesse de l'aube* (1960) zou nu als 'autofictie' gerubriceerd worden. Dat stelde regisseur Eric Barbier voor een fors probleem: volgt hij de auteur ook in diens later weerlegde verzinsels? Verfilmt hij een roman of een leven? Barbier koos riskant genoeg voor een tussenweg: hij ordende de in het boek summier en poëtisch beschreven gebeurtenissen chronologisch en vulde historische details aan, maar laat acteur Pierre Niney in voice-over het spektakel becommentariëren met letterlijke citaten uit het boek.

Niney is een mooie acteur, mager en verfind en hypersensitief; hij overtuigde eerder als ontwerper Yves Saint Laurent (2014) en

pakt hier onder meer uit met een *délire*, als hij als gevechtspiloot doodziek wordt opgenomen in een Afrikaans ziekenhuis. Maar alles draait om Gary's moeder, de formidabele Nina, vertolkt door Charlotte Gainsbourg. 'Tiger mom' is nog zacht uitgedrukt, gezien de absurd hoge ambities die ze op haar zoon-tje projecteert: een echte Fransman zal hij worden, een beroemd schrijver, een diplomaat. Keer op keer verbaast ze met haar woeste, agressieve opvoedmethoden – geen ontbering of vernedering of ze ziet er een levensles in.

Met haar Poolse accent, grijzende knoet en 'eendenloopje' staat Gainsbourg permanent onder hoogspanning, ze schreeuwt meer dan ze praat – maar na het eerste, duistere halfuur in besneeuwd en antisemitisch Vilnius blijkt dat hier ook gegrinnikt mag worden. Moeder is zelf een fantast, die haar zoon uitdost in een lila bontmantel, zijn eerste vriendinnetje het huis uit mept en hem opdraagt om Hitler neer te schieten. Haar fantasieën stuwen hem voort, tot hij ze allemaal heeft waargemaakt.

SANDRA HEERMA VAN VOSS

LA PROMESSE DE L'AUBE FRANKRIJK, 2017 |
REGIE ERIC BARBIER | MET CHARLOTTE GAINSBOURG,
PIERRE NINEY | 131 MINUTEN | DISTRIBUTIE PARADISO
| TE ZIEN VANAF 1 AUGUSTUS

